

EUROPOS KOMISIJOS ATSAKYMAI

Į EUROPOS AUDITO RŪMŲ PASTABAS SPECIALIOJOJE ATASKAITOJE

ERPF parama MVĮ konkurencingumui: dėl koncepcijos trūkumų mažėja finansavimo veiksmingumas

Turinys

SANTRAUKA (I–VII dalys).....	2
ĮVADAS (1–17 dalys).....	2
AUDITO APIMTIS IR METODAS (18–25 dalys).....	3
PASTABOS (26–75 dalys).....	3
IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS (76–80 dalys).....	4
1 rekomendacija. Peržiūrėti ERPF kvietimų teikti pasiūlymus koncepciją.....	4
2 rekomendacija. Peržiūrėti dotacijų iš ERPF skyrimui taikomas atrankos procedūras.....	4
3 rekomendacija. Didinant MVĮ konkurencingumą pirmenybę teikti gražintinos pagalbos naudojimui.....	4

Šiame dokumente pateikiami Europos Komisijos atsakymai į Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pastabas pagal [Finansinio reglamento 259 straipsnį](#), kurie turi būti paskelbti kartu su specialiąja ataskaita.

SANTRAUKA (I–VII dalys)

Komisijos atsakymai

I. Mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) yra pagrindinis ES ekonomikos ramstis, todėl visos ES politikos sritys turi stiprų MVĮ aspektą. Sanglaudos politika atlieka svarbų vaidmenį remiant MVĮ konkurencingumą. Taigi 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) lėšomis MVĮ konkurencingumas buvo remiamas pagal konkretų teminį tikslą „MVĮ konkurencingumo didinimas“. ERPF investicijos padeda MVĮ: gauti finansavimą, pasinaudoti tiksline verslo parama, pvz., praktine patirtimi ir konsultacijomis, informavimu ir tinklaveikos galimybėmis, tarpvalstybine partneryste; gerinti jų galimybes patekti į pasaulines rinkas ir tarptautines vertės grandines; išnaudoti naujus augimo šaltinius, pavyzdžiui, žaliąją ekonomiką, darnų turizmą, sveikatos priežiūros ir socialines paslaugas, įskaitant senjorų ekonomiką bei kultūros ir kūrybos sektorius; investuoti į žmogiškąjį kapitalą ir organizacijas, teikiančias į praktiką orientuotą profesinį rengimą ir mokymą; užmegzti ryšius su mokslinių tyrimų centrais ir universitetais, kad būtų skatinamos inovacijos, steigiamos ir plečiamos pradedančiosios įmonės. Be to, MVĮ gauna ERPF paramą poveikį jų konkurencingumui darantiems svarbiems veiksniams, pavyzdžiui, moksliniams tyrimams ir inovacijoms, skaitmeninimui ir perėjimui prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos pagal teminius tikslus, kurių neapima šis auditas. COVID-19 krizės keliamoms problemoms spręsti MVĮ teikiama papildoma parama pagal sanglaudos politikos Atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyvas (CRII) ir iniciatyvą „REACT-EU“. Iki 2020 m. pabaigos ERPF paramą gavo apie 1,2 mln. MVĮ. 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu įgyvendinant sanglaudos politiką bus ir toliau remiamas MVĮ konkurencingumas ir perėjimas prie tvaresnių ir skaitmeninių modelių.

V. Pagal 2014–2020 m. BNR 125 straipsnio 3 dalies a punktą vadovaujančiajai institucijai tenka galutinė atsakomybė už tinkamų atrankos procedūrų ir veiksmų atrankos kriterijų parengimą. Parama gali būti teikiama tik tiems veiksams, kurie buvo teigiamai įvertinti pagal atrankos kriterijus ir atitinka taikomas ribas. Vadovaujančiosios institucijos šias ribas (vadinamąjį minimalų balų skaičių) turi nustatyti taip, kad jos padėtų „užtikrinti, kad veiksmais būtų prisidėta siekiant atitinkamo prioriteto konkrečių tikslų ir rezultatų“ (2014–2020 m. BNR 125 straipsnio 3 dalies a punkto i papunktis). Vadovaujančiosios institucijos gali pasirinkti konkurencines arba nekonkurencines kvietimų teikti pasiūlymus procedūras, kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgdamos į kiekvieno metodo pranašumus ir trūkumus.

VII. Pirma įtrauka. Komisija pritaria rekomendacijai.

Antra įtrauka. Komisija pritaria rekomendacijos b punktui, tačiau nepitaria jos a punktui.

Trečia įtrauka. Komisija pritaria rekomendacijai.

ĮVADAS (1–17 dalys)

Komisijos atsakymai

4. Europos iniciatyvos „Small Business Act“ tikslas – nustatyti pagrindinius MVĮ politikos koncepcijos ir įgyvendinimo principus tiek ES, tiek valstybių narių lygmeniu.

Ji tebegalioja ir yra papildyta neseniai priimta MVĮ strategija. Abi šios priemonės naudojamos kaip metinės MVĮ veiklos rezultatų apžvalgos pagrindas.

AUDITO APIMTIS IR METODAS (18–25 dalys)

Komisija atsakymų nepateikė.

PASTABOS (26–75 dalys)

Komisijos atsakymai

28. Programos yra orientuotos į reglamentuose nustatytus teminius tikslus ir investavimo prioritetus, įskaitant 3 TT. Visi jie susiję su Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija.

34. 2020 m. atlikus ERPF programų peržiūrą, padaugėjo MVĮ, remiamų derinant tris elementus:

- kitoms priemonėms skirtus išteklius perkeliant į konkrečias priemones, kuriomis siekiama remti MVĮ (pvz., pagal nacionalines veiksmų programas, skirtas įmonėms ir konkurencingumui, apie 1,5 mlrd. EUR skirta nacionalinei garantijų sistemai arba nuo COVID-19 krizės nukentėjusioms MVĮ remti);
- sumažinus vienai intervencijai skirtus išteklius buvo galima padidinti paramą gaunančių MVĮ skaičių;
- išplėtus intervenciją, į ją įtraukiant su investicijomis nesusijusią paramą apyvartiniam kapitalui, buvo galima išplėsti intervencijų sritį.

BENDRAS ATSAKYMAS Į 66–67 DALIŲ PASTABAS

Atrinkdamos veiksmus, vadovaujančiosios institucijos turi laikytis atitinkamų teisinių nuostatų, išdėstytų 2014–2020 m. BNR 125 straipsnyje. Parama gali būti teikiama tik tiems veiksams, kurie buvo teigiamai įvertinti pagal atrankos kriterijus ir atitinka taikomas ribas. Vadovaujančiosios institucijos šias ribas (vadinamąjį minimalų balų skaičių) turi nustatyti taip, kad jos padėtų „užtikrinti, kad veiksmis būtų prisidėta siekiant atitinkamo prioriteto konkrečių tikslų ir rezultatų“ (2014–2020 m. BNR 125 straipsnio 3 dalies a punkto i papunktis). Vadovaujančiosios institucijos gali pasirinkti konkurencines arba nekonkurencines kvietimų teikti pasiūlymus procedūras, kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgdamos į kiekvieno metodo pranašumus ir trūkumus.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS (76–80 dalys)

Komisijos atsakymai

79. Ketvirta įtrauka. Parama gali būti teikiama tik tiems veiksams, kurie buvo teigiamai įvertinti pagal atrankos kriterijus ir atitinka taikomas ribas. Vadovaujančiosios institucijos šias ribas (vadinamąjį minimalų balų skaičių) turi nustatyti taip, kad jos padėtų „užtikrinti, kad veiksmams būtų prisidėta siekiant atitinkamo prioriteto konkrečių tikslų ir rezultatų“ (2014–2020 m. BNR 125 straipsnio 2 dalies a punktas).

1 rekomendacija. Peržiūrėti ERPF kvietimų teikti pasiūlymus koncepciją

Komisija pritaria rekomendacijai.

Komisija šios ataskaitos išvadas ir rekomendacijas perduos valstybių narių vadovaujančiosioms institucijoms. Komisija kreipsis į vadovaujančiąsias institucijas, kad atkreiptų jų dėmesį į pagrindinius audito ataskaitos ir rekomendacijų elementus ir paragintų juos įtraukti į pirmojo atitinkamų programų stebėsenos komiteto darbotvarkę.

Be to, laikydamasi Reglamento (ES) 2021/1060 40 straipsnio 2 dalies a punkto nuostatų, Komisija gali prašyti, kad veiksmų atrankos kriterijai būtų pateikti prieš juos pateikiant stebėsenos komitetui, ir tai darys rengiant pirmuosius programavimo laikotarpio kvietimus teikti pasiūlymus. Todėl kiekvienu konkrečiu atveju bus galima aptarti MVĮ skirtų kvietimų teikti pasiūlymus atrankos kriterijų struktūrą ir, jei bus paprašyta, teikti paramą juos rengiant.

2 rekomendacija. Peržiūrėti dotacijų iš ERPF skyrimui taikomas atrankos procedūras

Komisija nepritaria rekomendacijos a punktui, bet pritaria jos b punktui.

Komisija sutinka, kad atrankos kriterijai turėtų būti pakankamai plataus užmojo, tačiau nesutinka, kad konkurencinė kvietimų teikti pasiūlymus procedūra visada yra tinkama standartinė MVĮ rėmimo galimybė. Pagal teisinį pagrindą valdančiosios institucijos gali laisvai pasirinkti bet kokią atrankos procedūrą, kuri, jų nuomone, yra tinkamiausia siekiant kuo labiau padidinti Sąjungos finansavimo įnašą, atsižvelgiant į kiekvieną situaciją, programą ar jų įprastą administracinę praktiką.

Vadovaujančiosios institucijos gali pasirinkti konkurencinę arba nekonkurencinę kvietimų teikti pasiūlymus procedūrą (plg. Reglamento (ES) 2021/1060 60 konstatuojamąją dalį), kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgdamos į kiekvieno metodo pranašumus ir trūkumus.

Komisija ketina įgyvendinti 2 rekomendacijos dalis, kurioms pritaria, kartu su 1 rekomendacija.

3 rekomendacija. Didinant MVĮ konkurencingumą pirmenybę teikti gražintinos pagalbos naudojimui

Komisija pritaria rekomendacijai.

a) Finansinių priemonių naudojimas su vadovaujančiosiomis institucijomis aptariamas derantis dėl programos konkrečių tikslų lygmeniu. Atitinkamą informaciją valstybės narės pagal Reglamento (ES) 2021/1060 22 straipsnio 3 dalies d punkto vii papunktį pateiks programose.

b) Komisija paragins valstybes nares ir padės joms tinkamai pagrįsti dotacijų naudojimą, remiantis aiškiais poreikiais (pavyzdžiui, poreikiu spręsti rinkos nepakankamumo problemas) ir konkrečiais politikos tikslais (pavyzdžiui, nustatyti geresnius žiedinės, žaliosios ir teisingesnės ekonomikos standartus). Bus tvirtai remiamas dotacijų naudojimas kartu su finansinėmis priemonėmis.